

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 233. szám — 1939 október 14 szombat — Ára: 12 fillér

Svédország királya találkozásra hívta Dánia és Norvégia királyát és a finn államelnöket

Intézkedéseket tettek 20 nagyobb svéd város kiürítésére Roosevelt személyes üzenetet küldött Moszkvába Aláírták a török-orosz egyezményt

Kopenhága, okt. 13. Hivatalosan közlik: Svédország királya találkozásra hívta meg Stockholmba Dánia és Norvégia királyát, valamint Finnország államelnökét. A két király és az államfő elfogadta a meghívást és külügyminisztere kíséretében utazik Stockholmba, Stockholmban a megbeszélések október 18-án lesznek. (MTL)

A három északi államfő október 18-ik stockholmi megbeszéléssel kapcsolatban illetékes helyen kijelentik, hogy ez alkalommal megbeszélnek mindazokat a politikai kérdéseket, amelyek közösen érdeklik a három északi államot. Mint ismeretes, az államfőket a külügyminiszterek is elkísérik.

Roosevelt üzenete

Washington, okt. 13. (Havas.) Roosevelt elnök újságírók előtt kijelentette, hogy személyes üzenetet küldött Kaliniszhez, a szovjet köztársaság legfőbb tanácsának elnökéhez. Roosevelt nem adott felhatalmazást az üzenet szövegének közzétételére, nehogy azt úgy lehessen értelmezni, mint a szovjet kormányra gyakorolt nyomást. Kijelentette továbbá, hogy a skandináv államok sohasem kértek tőle vagy javasoltak neki ilyen állásfoglalást Moszkvával szemben. Elmondotta, hogy hétfőn már nyugtalanítani kezdte a balti helyzet és a skandináv államok követeivel folytatott beszélgetései után határozta el magát a személyes üzenet elküldésére, amelyet különben maga fogalmazott Hull közreműködésével. (MTL)

Washington, okt. 13. A külügyminisztérium csütörtökön este

Háromszázezer finn katona vonult fel a határon

Helsinki, okt. 13. A finn főváros kiürítése tovább folyik. Az egyetem, más főiskolákat, színházakat, múzeumokat és a közhivatalok nagy részét bezárták.

Az orosz határon háromszázezer finn katona vonult fel, illetve helyezkedett el védelmi állásokba.

A háborús előkészületek tovább folynak és Finnországot csak meg erősíti Svédország védelmi felkészültsége.

Pénteken érkezett a hír, hogy az Egyesült Államok moszkvai nagykövete a finn-orosz tárgyalások megkezdése előtt egyórás látogatást tett a Kremlben és demarsot adott át az Egyesült Államok ne-

Semmi sem ismeretes még abból, vajon a találkozó alkalmával sor kerül-e az északi államok békefelhívására. Ezt a gondolatot a stockholmi sajtó vetette fel. Stockholmi körökben azt hiszik, hogy az érkezőtől a finn kérdést is meg tárgyalják. (MTL)

Bern, okt. 13. Stockholmi jelentések szerint a svéd polgári légvédelem főfelügyelője utasítást adott 20 nagyobb svéd város kiürítésének megszervezésére. A városokban szerezve városok lakosságának egy részét a légitámadások hatókörzetén kívül helyezték el. Stockholmból adandó alkalommal a lakosság 20 százalékát szállítják el. (MTL)

közvetette azt a hivatalos nyilatkozatot, amelyben a kormány azt a reményét fejezi ki Szovjetországgal szemben, hogy semmi sem fogja károsan befolyásolni a Szovjetországgal és Finnországgal közti barátságos viszonyt. Ezt a nyilatkozatot az Egyesült Államok kormánya függetlenül és egyoldalúan tette. (MTL)

Berlin, okt. 13. A német lapok jelentése szerint az Amerikai Egyesült Államok ugyancsak nagy érdeklődéssel kísérik a szovjet-országi finn tárgyalásokat. Feltűnő, hogy az Egyesült Államok moszkvai nagykövete csütörtökön hosszabb megbeszélést folytatott a szovjetországi külügyi népbiztossággal, ugyanakkor pedig Finnország washingtoni követét egyórás kihallgatáson fogadták a Fehérhá-
ban. (MTL)

Stockholm, okt. 13. (Havas.) Cajander finn miniszterelnök rövid rádióbeszédében kijelentette, hogy a finn állam nem a világháborúnak köszönheti egységét, mert a finn határok évszázadok óta változatlanok és Finnország idegen népi elemet nem kebelezett be.

— Az az előny — mondotta a miniszterelnök, — amelyet valamelyik ország a finnek leigázásával nyerhetne, nem érne fel azokkal a hátrányokkal, amelyekkel Finnország területi épségének megsemmisítése járna. Az egész finn nép egységes, Finnország senkit sem akar fenyegetni azokkal az

intézkedésekkel, amelyeket saját biztonsága érdekében hozott. Finnország reméli, hogy békében élhet.

A finn kormány folytathatja tárgyalását

Moszkva, okt. 13. Péntek estére nem várnak újabb szovjetországi finn megbeszélést, Paasikiviki csütörtöki megbeszélése után utasításokat kért kormányától. Általában azt hiszik, hogy a tárgyalások tovább tartanak, mint a balti államokkal, talán 6—10 napig. A finn kormány óvakodott attól, hogy teljes felhatalmazással rendelkező megbízottat küldjön Moszkvába s ezért Paasikiviki mindannyiszor fordulhat a kormányához, ahányszor szükségesnek tartja. (MTL)

Stockholm, okt. 13. (Havas.) Jóllehet Finnország felkészült minden eshetőségre a Helsinkiből érkező hírek szerint pénteken némi bizakodás kerekedett felül a moszkvai tárgyalásokkal kapcsolatban. A lakosság mély hálával fogadta az Egyesült Államok s a skandináv államok lépését Finnország érdekében. Az általános helyzetben is enyhülést állapítottak meg s várják a Moszk-

Nem akarjuk megzavarni a jószomszédi viszonyt, de meg kell óvnunk magunkat.

vából érkező fontosabb értesítéseket. Helsinki, okt. 13. (Német TL.) A finn-szovjetországi tárgyalásokról a finn kormány a következőket közli:

A kormány pontosan megvizsgálta Moszkva javaslatát és arra az eredményre jutott, Finnország folytathatja a tárgyalásokat.

Stockholm, okt. 13. (Havas.) A Nya Dagligt Allehance Helsinkiből kelteztet távirata szerint a finn-orosz megbeszélésekről érkezett első jelentések arról számolnak be, hogy a további tárgyalások lehetőségei eléggé kedvezőek. (MTL)

A finn államelnök rendelettel kivételes törvény alatt állónak nyilvánította a rendőri és a vidéki közigazgatást. Ez még nem jelenti azonban az ostromállapot kihirdetését. (MTL)

Az olasz követre fontos feladat vár Londonban

Páris, okt. 13. Francia politikai körökben híre jár, hogy Bastianini, Olaszország új nagykövete, aki Rómából utrakelt állomáshelyére, Párisban fontos diplomáciai megbeszéléseket folytat. Illetékes körökben ezt a hírt nem erősítették meg. Általános nézet az Párisban,

hogy Bastianinire igen fontos és kényes feladatok megoldása vár Londonban.

A Petit Parisien római értesülése szerint Bastianini emlékiratot visz magával, amely kifejti az olasz kormányának a békejavaslatokra vonatkozó felfogását. (MTL)

Chamberlain beszédének visszhangja

Berlin, okt. 13. A német lapok hatalmas címek alatt jelentik, hogy Chamberlain miniszterelnök visszautasította Németország békejavaslatát s Anglia a háborút választotta.

A lapoknak a beszédhez fűzött vezércikkei egyöntetűen hangoztatják, hogy az angol miniszterelnök nem tanusított megfelelő megértést Hitler beszédével és az abban kifejezésre jutott nagy béketervvel szemben. A lapok hangsúlyozzák, hogy Anglia felelős a háborúért. A sajtó most is megkülönböztetett hangnemből ír Franciaországról, a lapok enyhébb hangon beszélnek a franciákról s úgy tüntetik fel a dolgot, hogy a francia nép csak Anglia kedvéért keveredett háborúba.

A Berliner Lokal-Anzeiger többek között ezt írja:

Chamberlain háborút akar és sajnálattal kell rámutatnunk, hogy sikerül neki ebben a kérdés-

ben a francia népet is maga mellé állítani. Ha azonban Anglia meg akarja semmisíteni Németországot, akkor Nagynémetországgal áll szemben. Háborús céljainak elérését semmiesetre sem fogjuk könnyűvé tenni. (MTL)

Páris, okt. 13. A párisi sajtó igen részletesen foglalkozik Chamberlain beszédével. A lapok hangsúlyozzák, hogy most már semmi kétség sem lehet Anglia és Franciaország állásfoglalásáról.

Az Excelsior, mint a Havas iroda jelenti, hangoztatja, hogy szó sem lehet arról, miszerint Franciaország és Anglia megalakulják. Daladier és Chamberlain nem zárják el az útát az általános rendezés elől, csupán beismerik azt, hogy míg a bizalom helyre nem állt, a rendezésre nem kerülhet sor.

A francia cikkek hangja legtöbbször esetben igen éles. (MTL)

Washington, okt. 13. (Német

Távirati Iroda.) Az amerikai sajtóban a Chamberlain-beszéd első hatásként az a felfogás jut kife-

Mérlékadó német körök véleménye a Chamberlain beszédről

Berlin, okt. 13. Mértékadó német politikai körökben Chamberlain beszédét úgy fogják fel, mint a Führer békejobbjának visszaállítását. Míg Hitler határozott javaslatokat tett a békés Európa felépítésére, Chamberlain nyilvánvalóan a háborút akarja. Chamberlain beszéde után Németország tisztában van azzal, hogy Anglia igazi háborús célja Németország megsemmisítése. A német nép a versaillesi tapasztalatok alapján tudja, mire képes az angol megsemmisítési szándék. A német nép előtt világosan áll tehát az út, amelyre lépnie kell, hogy ellenségeinek megsemmisítési szándékát megghiúsítsa. — Berlin, okt. 13. A „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz” hosszabb cikkben utasítja vissza Chamberlain tegnapi beszédének állításait. A brit miniszterelnök — mondja többi között a

jezésre, hogy Chamberlain kéreken visszautasította Hitler békejavaslatait. Hasonlóan ítélik meg a beszédet kongresszusi körökben is.

cikk — gyengeségnek értelmezte azt a jóakaratot, amelyet a német nép a Führer által tanúsított az angol és francia néppel szemben. Különösen kifogásolja a cikk Chamberlain beszédének Cseh-Szlovákiáról és Lengyelországról szóló részét.

Anglia szeretné, ha a cseh és morva népet újból szárazföldi „segédnépek” használhatná fel. A lengyel föld jövőbeli kialakítására a brit imperializmus ugyan-eből akart döntően beleszólni.

A német nép becsületesen kívánta, hogy összeférhessen, sőt barátságban élhessen Angliával azon az alapon, hogy mindegyik a másiktól zavartalanul dolgozhassék a maga hatáskörében. Anglia sajnálja a német néptől ezt a sorsot s arra törekszik, hogy megsemmisítse a Német Birodalmat. (MTL)

Francia vélemény: Chamberlain beszéde a német békejavaslatok végleges elutasítása

Páris, okt. 13. A francia közvélemény nézete szerint Chamberlain tegnapi beszéde a német békejavaslatok végleges elutasítását jelenti. Érdeklődéssel állapítják meg Párisban, hogy az angol miniszterelnök szavai minden kétséget és félreértést kizáró módon körvonalozták a nyugati hatalmaknak Hitler békekezdeményezésével szemben elfoglalt álláspontját. A francia és az angol kormányelnök egymásután elhangzott nyilatkozatai mintegy záró-

tűzként vágják el a német békeoffenzíva útját — mondják francia részről. Az angol miniszterelnök szavaiból, amelyek teljes mértékben megerősítették és alámasztották Daladier 2 nappal ezelőtt elmondott beszédét, azt a nyilvánvaló következtetést vonták le pénteken este Párisban, hogy a háború tovább folyik mindaddig, amíg a nyugati hatalmak az európai békét szilárd alapokra nem fektetik. (MTL)

Ha a fegyvereké lesz a szó

Berlin, október 13. (Német Tl.) „Chamberlain visszautasítja Németország békejobbját”, „Chamberlain háborút akar” ilyen és hasonló címekkel közlik a német lapok Chamberlain esütörtökön alsóházi beszédével kapcsolatos állásfoglalásait. Valamennyi lap követelődöznek és sértőnek minősíti a beszédet. A Berliner Börsenzeitung a következőket írja: Biztonsági garanciákat akarnak európai biztonság felé. „Jóváértelt” követelnek tőlünk, mert ellenállásuk-

kal szemben érvényre juttattuk az ész uralmát Kelet Európában és görösös következtetéseknek az az állítás az alfája és omegája, hogy nem bízhatnak Hitler Adolf kormányában. Vegyék tudomásul Londonban és Párisban: ez a kormány a német nép korlátlan bizalmát bírja, a német nép megtestesítője. Meglátjuk majd meddig rendelkezik még Chamberlain és Daladier az angol és francia nép bizalmával, ha most a fegyvereké lesz a szó. (MTL)

A három skandináv állam jegyzéket nyújtott át Moszkvában

Moszkva, okt. 13. (Havas.) Illetékes helyen megerősítik azt a hírt, hogy a három skandináv állam moszkvai követe esütörtökön a népbiztonságon

jegyzéket nyújtott át, amelyben érdeklődésüket és aggodalmukat juttatták kifejezésre a finn-szovjet helyzet alakulásával kapcsolatban. (MTL)

Megcáfolt hír Memmelről

Riga, okt. 13. (Havas.) Komoly forráshól származó, de fenntartással közölt hír szerint Litvánia a szovjetre támaszkodva követelni fogja Memel haladéktalan visszaadását a németektől. (MTL)

sával diplomáciai akciót indított meg abból a célból, hogy megváltoztassák a Memel vidéknek a német birodalomhoz való visszacsatolására vonatkozó megállapodásokat. (MTL)

Berlin, okt. 13. (Német Távirati Iroda.) Német illetékes részről megcáfolták az egyik külföldi hírügynökségnek a külföldi sajtó egy részében megjelent közlését, amely szerint állítólag Litvánia Szovjetországot támogatá-

Kaunasz, okt. 13. A Litván Távirati Iroda határozottan megcáfolja azokat a külföldi sajtóban megjelent híreket, amelyek szerint Litvánia állítólag Moszkva támogatásával követeléseket támasztott Memel vidékkel szemben és hogy más igényei is voltak. (MTL)

Jugoszlávia kereskedelmi kapcsolatai Németországgal és Magyarországgal

Belgrád, okt. 13. Andrea kereskedelmi miniszter pénteken nyilatkozatot tett újságírók előtt. Nyilatkozatában szólt azokról a kereskedelmi tárgyalásokról, amelyeket Jugoszlávia egyes külállamokkal folytat, Mindenekelőtt

beszélt a Németországgal most Belgrádban folytatott tárgyalásokról és bejelentette, hogy ezek a tárgyalások a jövő hét elejére előreláthatóan befejeződnek. A legtöbb kérdés már is tisztázódott. Az új jegyzékönyv a keres-

kedelmi kapcsolatok egyensúlyának elve alapján jött létre. Azt mondhatom, folytatta a miniszter, hogy a jugoszláv-német kereskedelmi kapcsolatok ezután is kedvező mederben fejlődnek majd. Ezután a miniszterelnök még arról is szólt, hogy a közeljövőben olasz és francia bizottságokkal is folytat majd Jugoszlávia tárgyalásokat. Hír szerint Magyarországgal is rövidesen kereskedelmi tárgyalásokat kezdenek, hogy áthidalják azokat a nehézsé-

— Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű belülről legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát!

geket, amelyek a megváltozott idők következtében léptek fel. (MTL)

Török-orosz megegyezés

Istanbul, okt. 13. A Kaden török hajó, amelyen a török külügyminiszter szeptember 22-én Odesszába utazott, pénteken ismét útnak indult Odesszába. Ebből arra következtetnek, hogy Szaradzoglu török külügyminiszter rövidesen hazatért. Hír szerint pénteken vagy szombaton aláírják a török-szov-

jetorosz megegyezést. (MTL)

Istanbul, okt. 13. (Stefani.) Hír szerint a török-orosz egyezményt pénteken Molotov és Szaradzoglu tanácskozásai után aláírták. Az egyezmény értelmében hír szerint Törökország minden körülmények között semleges marad és valamennyi hatalom elől elzárja a tengerszorosokat.

A magyar követ megérkezett Moszkvába

Moszkva, okt. 13. (MTL.) Kristóffy József dr. magyar követ a moszkvai magyar követség tagjaival megérkezett

Moszkvába. Üdvözlésükre a pályaudvaron megjelent Barkov, a külügyi népbiztosság szertartásfőnöke.

A német hadijelentés

A franciák három rajnai hidat felrobbantottak,

Berlin, okt. 13. (Német Távirati Iroda.) A véderő főparancsnoksága közli: Keleten befejezés előtt állnak a német-orosz érdekhatár felé irányuló mozdulatok.

Nyugaton, az előző napokhoz hasonlóan, helyi felderítőjárőrök és tűzértség tevékenysége folyt. A franciák esütörtökön felrobbantották a Rajna wintersdorfi, breisachi és neuenburgi hidját. (MTL)

Szélcsend a nyugati fronton

Páris, okt. 13. (Havas.) A esütörtökön napon és a péntekre virradó éjszakán az egész harcfronton hirtelen szélcsend állt be. Egyedül a Saarbrückentől kissé nyugatra warndti szakaszon nyilvánult meg jelentékenyebb német járőrtevékenység. A francia csapatok kisebb felderítő osztagokat küldtek ki és ezeknek sikerült Haardt erdős vidékén néhány német őrzára-

tot foglyul ejteniök. (MTL)

Páris, okt. 13. (Havas.) Az október 13-án este kiadott jelentés ezeket mondja:

Az idő borús, esős. Az arcvonalakon csak csekély tevékenység volt tapasztalható. Birmachens környékén két felderítő járőrt küldtünk ki, amelyek azonban eredmény nélkül voltak kénytelenek visszatérni. (MTL)

A magyar határról Beszarábiába szállították a román csapatokat

Belgrád, okt. 13. (Bud. Tud.) A „Politika” bukaresti jelentése szerint a megegyezés értelmében a

magyar határról visszavonták a román csapatokat és Beszarábiába szállították.

Angol hadihajók elpusztították két tengeralattjárót

London, okt. 13. (Havas.) A tengernagy hivatal jelenté, hogy angol hadihajók ma két német tengeralattjárót pusztítottak el. Az angol torpedórombolók néhány életben maradt tengerészt ki tudtak menteni. (MTL)

kő 850 német állampolgárt internáltak. (MTL)

London, okt. 13. A Press Association megcáfolja azt a hírt, amely szerint Chamberlain rádióbeszédet mond Amerika számára. (MTL)

London, okt. 13. (Havas.) A tengernagy hivatal pénteki jelentése számol a 3. német tengeralattjáró elszüllesztéséről. (MTL)

Német tengeralattjáró elsüllyesztett egy angol hajót

Newyork, okt. 13. A President Harding nevű amerikai személyszállító hajó drótnélküli távirón jelenti, hogy felezetere vette a Heronspool angol gőzös személyzetének 36 tagját. Heronspoolt német tengeralattjáró süllyesztette el az ír partok magasságában. —

Rövid táviratok

London, okt. 13. Erzsébet királyné pénteken meglátogatta a Viktória pályaudvaron egy betegszállító vonatot. (MTL)

London, okt. 13. A légügyi minisztérium közli az 5. veszteséglistát, amely 24 halottról és 12 sebesültről számol be. (MTL)

London, okt. 13. Az indiai kormány közlése szerint Indiában la-

Kereskedők figyelmébe!

Levélpapírt (kis- és nagyalakan) — Borítékot — Jegyzéktömböt — Számlát — Számloló cédulát — Blokkot — Csomagolópapírt (cégnyomással) — Kalapzacskót — Papírzacskót (minden nagyságban) — Címkéket — Átvételi tömböt — Rendelő könyvet — Szállító könyvet és minden egyéb nyomtatványt kisebb vagy nagyobb példányszámban olcsón, izléselesen készít

lapunk nyomdája

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József kir. h. u. 1. (Vigmosi bejárat mellett) Arany Bika bérház. 2

A pénzügyminiszter beterjesztette a költségvetést és bejelentette az adózás szociális reformját

Budapest, okt. 13. A képviselőház pénteki ülésén Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter beterjesztette a költségvetést és nagyszabású pénzügyi expozé mondott. Így kezdte beszédét:

— A legutóbbi költségvetés beterjesztése óta az események hosszú sorozata pergelt le. Most pedig olyan költségvetést terjesztünk be, amely egységesen tartalmazza a Felvidékkel és Kárpátaljjal meggyarapodott ország államháztartását. (Éljenzés).

— A költségvetés összeállításánál a kormányt három szempont vezette: Először gondoskodni kellett a visszaesett területek kulturális, gazdasági közegészségügyi szükségleteiről, másodszor a honvédség korszerű felszereléséről, harmadszor a szociális tevékenységről. Ennélfogva választani kellett, hogy a kiadásokat elhalasztjuk-e, vagy pedig deficitet költségvetést terjesztünk a Ház elé. A kormány az utóbbi módot választotta. — A költségvetés összes kiadásai 2693,2 millió pengő, összes bevételei 2563,2 millió pengő. A hiány tehát 130 millió pengő. Minthogy a költségvetés másfél évre szól, 1939 júli. hó elsejétől 1940 december 31-ig, a hiány egy esztendőre számítva 86 millió pengő.

Kölcsönt vesz fel a kormány

— Olyan költségvetést állítottunk tehát össze, amelyben minden állami szükségletre tudunk gondoskodni, a hiány a beruházások követelésében keletkezik. Az appropriációs-törvényben felhatalmazást fogok kérni, hogy a deficitet kölcsönműveletekkel fedezhesük. Csak annyi kölcsönt akarunk felvenni, amennyi műhatatlanul szükséges. Reméljük, hogy a gazdasági élet fejlődése során bevételi feleslegek keletkeznek.

A pénzügyminiszter ezután ismertette tervét, amelyekkel az eddigi bevételekből származó feleslegeken felül új bevételi forrásokat szándékozik megnyitni. Utalt a most benyújtott társulati adójavaslatra és közölte, hogy be fogja nyújtani a hadmentességi adóról szóló törvényjavaslatot, továbbá egy törvényjavaslatot az egyes adókról, amely részben enyhíteni fogja a kisemberek adóterheit (éljenzés), részben pedig súlyosbításokat fog tartalmazni a tehetősekkel szemben. Ebből az adóreformból is bevételi többletet remél. A kormány mindent elkövet, hogy a deficit krónikussá ne váljon.

Az új beruházások

— A beruházások révén — folytatta a pénzügyminiszter — körülbelül 200 millió pengő értékű közvetlen munkaalalmat nyújt a költségvetés. Ezenkívül a milliárdos beruházási program is megy a maga útján. A kormány politikájában első helyen áll a munkaalalmak teremtése és ezek között is első helyen a honvédség korszerű felszerelése. (Éljenzés).

— Másik fontos törekvése a kormánynak a földbirtok helyes megosztásának elősegítése. A telepítési alap 81 millió pengőt fog erre a célra fordítani. Ez a keret 218.000 hold telepítését jelenti.

— Harmadik célkitűzésünk a szociális gondoskodás. A jó gazdasági politika a legjobb szociálpolitika. Az elmúlt évben teremtett sok munkaalalom szociális téren is érezteti hatását. Ez azonban nem jelenti a szorosan vett szociálpolitikai elhanyagolását. A népégségügy, népbetegségek elleni küzdelem, munkásjóléti intézkedések és családvédelem terén tovább folyik a

munka. E térbe tartozó jelentős intézkedések a bérkérdések rendezése, a családi munkabér és a fizetéses szabadság, amelyeket már megvalósítottunk.

— Az elmúlt évben felemeltük a köztisztviselők családi pótlékát, bevezeltük a korpótlékokat és kiszélesítettük az OTBA működési körét. Már akkor jeleztem, hogy ezt nem tekintjük utolsó lépésnek a tisztviselők helyzetének a javításában. Annál kevésbé tekintjük annak, mert az általános társadalmi javulás a tisztviselő-osztályra nem hatolt ki. Ezért a költségvetés letárgyalása után a tisztviselők érdekében további javaslatokat hozok.

Szociális kedvezmények az adózásnál

Bejelentette ezután a pénzügyminiszter, hogy beterjeszti az adómentességi javaslatot a katonai szolgálatot teljesítő állampolgárok érdekében. Az egyenes adókról szóló javaslat hivatva lesz az egyenlőtlenségeket megszüntetni, a termelési célokat szolgálja és szociális, valamint családvédelmi szempontokat érvényesíteni. A földadónál termeléspolitikai célokat kíván szolgálni. A vidéki házak megadóztatásánál áttérnek a tételes adóztatásra, mert a vidéken nem vált be a házbéradó. Tekintetbe veszik a vidéki házaknál, hány gyermek van a házban. (Nagy taps.) A kis haszonbérletet mentesíteni kívánják a kereseti adó alól. A kis önálló kézműiparosok kereseti adóját nem az eddigi rendszer szerint kívánja kivetni, itt is át kell térni a tételes adóztatásra. Meg akarja valósítani azt a szociális gondolatot, hogy 65 éven felüli kézműiparosok ennek az adónak a felét fizessék. Az alkalmazottak kereseti adójánál bevallási trükkök révén egyes munkaadók olyan kedvezményekre tettek szert, amelyek elmentek a hatvan százalékgig is.

— Ezt a jövőben megszüntetik. A jövedelmi adónál szintén szociális intézkedést hoznak. Ezer pengőn alul nem kell fizetni jövedelmi adót és ha a jövedelem ezerszáz pengő, akkor száz pengő után kell majd a jövedelmi adót fizetni. Eppen a jövedelmi adónál nyílik alkalma a fokozott család- és gyermekvédelemre. A jövedelmi adónál eddig kettős skála volt, most azt akarják, hogy több skála legyen, a legalacsonyabb a sokgyermekes családoknál, magasabb a kevesgyermekű családoknál, még magasabb a gyermektelen házaspároknál és legmagasabb az aglegényeknél. (Taps.) Ezeket a kedvezményeket kiterjesztik azokra is, akik nem fizetnek jövedelmi adót. A házádonál és a földadónál is érvényesek lesznek ezek a kedvezmények azoknál, akik jövedelmi adót nem fizetnek. Ezek az adóenyhítések széles körre terjednek ki. A szigorítások kisebb kört érintenek, de az enyhítések és a szigorítások nemcsak hogy kiegyenlítik egymást, hanem tekintélyes állami jövedelem-többletet jelentenek és a szociális kiegyenlítést is szolgálják.

A behozatal kérdése

— A költségvetés — folytatta a pénzügyminiszter — a mai gazdasági viszonyok tekintetbe vételével készült. Szükséges, hogy a gazdasági élet mai foglalkoztatása meg is maradjon és ez a kormány politikájának legfőbb célja. Gazdasági életünket nagy mértékben befolyásolja a világgazdasági helyzet. A gazdasági élet fenntartásához szükséges nyersanyagok, fegyvertények beszerzése rendkívüli nehézségekbe ütközik. Hihetetlen nehézségek vannak, amelyeket fokoz az, hogy a nyers-

anyagok és a fegyvertények árai emelkedtek. A visszatért területek kincsei viszont a behozatal csökkentését teszik lehetővé.

— Csökkenteni lehetett a behozatalt fában, sóban és vasércben. Az országban ellenőrizni és irányítani kell a nyersanyagokat. A behozott nyersanyagokkal óvatosan kell gazdálkodnunk és az itthon rendelkezésre álló nyersanyagok felhasználását sem lehet teljesen szabadjárá engedni. Csak olyan árucikkeket lehet gyártani, amelyek újabb exportálni tudunk. Tervszerű nyersanyaggazdálkodásra van szükség és ezt meg kell valósítani. (Nagy taps a kormánypártont.)

A termelés fokozása

— A háborút viselő és különösen a semleges országokban sokkal megszűbbmenő és sokkal súlyosabb intézkedéseket tettek, mint amilyeneket a magyar kormány tett. A nyersanyagellátás elsősorban a termelés érdeke. Egyfelől a belföldi nyersanyagot fokozottabb mértékben használjuk fel, másfelől az exportcikkeket fokozottabb mértékben termeljük és azon kell lenni, hogy minél többet tudjunk termelni. A kivitelben nem öncél, devizaszerzés vezet bennünket, hanem az, hogy a szükséges nyersanyagok minden körülmények között rendelkezésre álljanak. A termelés fokozásában is bizonyos tervszerűséget kell belevinni. Olyan árut termeljünk, amit jó áron el lehet adni. Nem a búzatermelést kell fokozni, vannak egyéb termények, amelyeket jobb áron tudunk értékesíteni.

A húszpengős búza

— Az egyes termelési ágak jövedelmességét biztosítani kell. Eppen ezért dacára az igen nagy termésnek, biztosította a kormány a húszpengős búzát, ami a világpiaci árnál lényegesen magasabb és tekintélyes áldozattal jár. Hogy jó áron tudjuk terményeinket elhelyezni, azt köszönhetjük az olasz és német megállapodásoknak. Az azonban csak kisegítő rendezés lehet, hogy állandóan ráfizessünk a termésre. A termelést át kell állítani, különösen az állattenyésztés, a takarmány, a kukorica és az ipari növények termelése irányában. A mezőgazdaság helyzete valóban javult. 1938—39-ben a mezőgazdaság pénzbétele 12 százalékkal volt magasabb, mint egy esztendővel azelőtt és az agrárrolló is szűkült.

— Az iparra is nagy feladatok várnak, amelyeket teljesíteni kell. Lényegesen kell még fejleszteni iparunkat. Mai népességünk mellett a mezőgazdaság nem tudja felszívni a lakosság szaporodását.

A belső tőkeképződés

— Legfontosabb a belső tőkeképződés, történjék ez életbiztosítási díjtartalék, vagy takarékbetét formájában. Ezt minden erővel elő kell mozdítani. Az elmúlt másfél év alatt négy esemény történt, amelyek nagy nemzetközi feszültségekkel jártak és nyugtalanságot idéztek elő a nagyközönség körében. Ez visszatükröződött a betétállományok alakulásában is. Minden alkalommal volt betét-kivétel, de ez nem öltött soha veszélyes méreteket és átmeneti volt. Amint a feszültség elmúlt, a betevők belátták, hogy felesleges volt pénzüket kivinni a bankból és a betét-elvonások megszűntek. Csak még a negyedik alkalommal, a háborúval kapcsolatban nincs ez így, de örömmel regisztrálhatom, hogy máris

Oszi

női

cuha

kabát

kosztüm

és bluz

ujdonságok

pompás

választékban

**Benyáts
áruház**

látszik ez a folyamat és a betétállományok emelkednek.

Pénzünk értékét megőrizzük

A német-francia háború kitörésével kapcsolatos nyugtalanság csillapodóban van és a normális állapot helyreáll. A leghatározottabb eszköz a tőkeképződésre a pénz értékállandóságának biztosítása. Pénzünk vásárlóerejét eddig is megőriztük és a jövőben is meg fogjuk őrizni. Fokozottabb érdekek fűződnek ahhoz, hogy az elsőrendű közszükségleti cikkek árszínvonalát változatlan maradjon. Ezért az árellenőrzés rendszerét továbbépítette a kormány, megakadályozva a legfontosabb mezőgazdasági és az összes közszükségleti iparcikkek emelését. A háború folytán a külföldi nyersanyagok ára emelkedett. Nem biztos, hogy ennek a kihatásait teljesen sikerül elimínálni a magyar árnívónál. A kormány törekvése az, hogy ez az ár-emelkedés minél kevésbé érvényesüljön a magyar árszínvonalnál. Az árszínvonalra a bankjegyforgalomnak is lehet kihatása, ha a forgalomban lévő bankjegyek mennyisége nincs arányban a forgalomban lévő fogyasztási javak mennyiségével. Nem az aranyfedezet adja meg a határt, hanem az egyensúly a forgalomban lévő bankjegyek és a javak mennyisége között. Ha bármelyik oldalról megbomlik az arány, az áru és a bankjegyforgalom között, a gazdasági életben súlyos viszályok lépnek fel.

A kankjegyforgalom emelkedése

— A bankjegyforgalom emelkedése abból eredt, hogy megnagyobbodott az ország területe és lakossága. Beváltottuk a csehkoronát a visszacsatolt területen és természetesen, hogy nagyobb ország nagyobb bankjegyforgalommal kénytelen dolgozni. Másodszor a jó áron értékesített nagy termés, amelynek értékesítése szokatlanul gyors

Hungária filmszínház.

MÁR CSAK 3 NAPIG LÁTHATJA,
tehát
SIESSEN MEGNÉZNI a

„SIEGFRIED VONAL“-at

A műsorban: Hadirepülők a tenger felett, modern tüzérség, Hamburg.

Varsó bombázása és átadása. A Courageus angol anyahajót egy német tengeralattjáró elsüllyesztette. Előadások: d. u. 5, 7, 9 órákor! Világhíradó!

Szily Kálmán kultuszállamtitkár Debrecenben

Szily Kálmán vallás- és közoktatásügyi államtitkár pénteken este Debrecenbe érkezett. A pályaudvaron dr. Hüttl Tivadar Rector Magnificus és dr. Vasady Béla, dr. Bányay Béla, dr. R. Kiss István és dr. Bókay Zoltán dékánok fogadták a kultuszállamtitkárt.

Dr. Szily Kálmán a pályaudvarról nagygyógyászati klinikák vendégszobájában levő szállására hajtatott és a hétfői estét debreceni rokon-sága körében töltötte el.

Szombaton dr. Szily Kálmán államtitkár megtekinti az új debreceni internátusokat, így a Szent

Anna ucca 9. szám alatt levő internátust, a Horthy Miklós kórház szükség-internátusát. Szemlélt tart a fogászat, a kémiai és fizikai intézetnél és szombaton délután kihallgatást tart. A kultuszállamtitkár valószínűleg szombaton este utazik el Debrecenből.

Mint később értesülünk, Szily államtitkár ma, szombaton 11 óra körül házi ünnepség keretében felavatja a Szent Anna ucca 9. szám alatti új egyetemi internátust. Ezt a házat a múlt évben vásárolta meg az egyetem internátusi célra.

Értekezlet a hitvédelmi előadások ügyében

Az első előadást Révész Imre püspök vállalta

Az egyház tanácstermében tegnap délután értekezletet tartottak dr. Balogh Gyula elnöklésével arról, hogy a hitvédelmi előadásokat a jövőben hogyan rendezzék meg. Az értekezleten Siposs Imre központi lelkész, az egyházrészek lelképásztorai és gondnokai, számos presbíter és a Templomegyesületi vezetőkhöz vettek részt.

Az értekezlet egyhangú véleménye és elhatározása az volt, hogy a hitvédelmi előadásokat Debrecen egyházának színvonalához méltó módon ismét bevezetik.

Dr. Révész Imre püspök nagy szeretettel és lendítő erővel támogatja ezt a mozgalmat és mi sem mutatja jobban, hogy milyen nagy fontosságot tulajdonít ennek az ügynek, mint az, hogy az első előadásban ömaga vállalta és tartja a bevezető beszédet. Közvetlenül utána dr. Vasady Béla egyetemi tanár tart előadást, melynek címe

„Nemzeti keresztényiség vagy keresztény nemzet” lesz.

Érdekesége még az első előadásnak, hogy szerepelnek ezen a Dóczy intézeti énekzenekar is dr. Révész Imréné, a püspök feleségének vezetése mellett.

Az értekezlet elhatározta, hogy a protestáns napokra és más közbejövő fontos eseményekre tekintettel az első előadás időpontját november 3-ára teszik és ezután minden hónap első péntekjén tartják meg az előadást.

A nagyon érdekes és értékes előadások látogatottsága érdekében nagy szervezési munkát kezdenek, az összes egyházrészek és a sajtó bevonásával. Az egyház vezetőinek az a felfogása, hogy a hívek tízezreinek soha sem volt nagyobb szüksége hitvédelmi és hitelesítő előadásokra, mint most és ezért a teljes siker érdekében mindent elkövetnek. A hitvédelmi előadásokat mindig a Kollégiumban tartják.

Epilepsziás rohamában a kútba zuhant és meghalt egy fiatal leány

Megdöböntő szerencsétlenség a Homokkertben

Tragikus haláleset történt tegnap délután a Homokkert Oláh Károly uccájában. Antal Jolán 21 éves fiatal lány, aki már hosszabb ideje szenved epilepsziában, a délutáni órákban rohamot kapott. Göresökben vonagló testtel rohant végig házuk udvarán és belezuhant a kútba.

A házbellek nyomban segítségére igyekeztek a szerencsétlen fiatal leánynak és az egyik Szabó Kálmán uccai üzletből telefonon értesítették a mentőket is. A mentők percek alatt három kocsival és létrákkal felszerelve kirohogtak a helyszínre és azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat.

A kútbaeresztett létrán lementek a nyolc méter mélységű kútba, mely most a nedves őszi időszakban fölgignél feljebb van vízzel és kihúzták a szerencsétlen lányt. Antal Jolán eszméletlenül hevert, szíve már alig dobogott, de megmerevedett testében még volt némi élet. Nyomban kiszállították a mentők a belgyógyászati klinikára, ahol azonban már csak a szívbénulásban beállott halált konstatálhatták. Antal Jolán holttestét a törvényszéki bonetani intézetbe szállították és megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy fulladás, vagy az epileptikus roham végzett a fiatal lánnyal.

A Kossuth Dalkör serlegavató vacsorája

A Kassán tartott országos dalosünnepélyen a debreceni Kossuth Dalkör nyerte a serleget 38 versenyző közül. A serleget ma este társasvacsorán avatják fel Dihen Jánosné Aranynap borozójában (Nap u. 22.). Egyben megünnepelik Sziklay Ede kiváló karnagy tizéves jubileumát is, amióta a dalkörnél működik. Sziklay nyolc ezüsterleget nyert dalárdájával az országos versenyeken. Dihen Jánosné borozóját modernül átalakította és érdekes újítást is vezetett be. Ha családok nála tartják lakodalmukat, névnapjukat és

odaviszik a nyers húst, lisztet, stb. kelékeket. Dihené kitchő konyhája mindent elkészít és ingyen felszolgálja. Minden este Csiki Géza, a Kisdebrecen volt primása és zenekara játszik, magyaros viseletben.

IRÓGÉP eladás-csere HURAY, T: 17-93

Holland jelentések szerint a lehető legmélyebb benyomást keltette holland katolikus körökben, hogy a szovjet hatóságok bebörtönözték Szeptieki lembergi görög-katolikus érseket.

Október 20-án lesz a városi közgyűlés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága október 20-án reggel 9 órai kezdettel tartja rendes közgyűlését. Előző napon, október 19-én kisgyűlés lesz. A gyűléseken rendkívül fontos tárgysorozat kerül letárgyalásra.

Többek között az október 20-iki közgyűlésen tárgyalják le Debrecen város 1940. évi költségvetését. Több fontos városi tisztviselői állás kerül választás útján betöltésre. Hosszú idő után végre ezen a közgyűlésen letárgyalják a Világítási Vállalat alkalmazottainak státusba helyezését is. Az októberi rendes közgyűlés előreláthatólag már vállalatba tudja adni a tüző-

1939 X. 14. szombat 5

Vízhatlan talpu

„Astra” cipők

nagy választékban

Neumann cipő

Svetits palota. Takarékosági tag

tólaktanyai mászóház, szertár és istállók építését is. Ezenkívül egész sereg fontos tárgy szerepel a közgyűlés programján.

Nem lesz általános iparrevízió

A szülők iparendélyét a gyermekek nem örökölhetik

Az iparrevízió már hosszabb idő óta foglalkoztatja az érdekelteket. Értesülünk szerint a kereskedelem- és iparügyi minisztérium osztályvezetői fogadták több érdekképviselet megbízottait és ezekkel közölték, hogy szó sincs az anyaországban iparrevízió megindításáról.

A hivatalos tényezők hangsúlyozzák, hogy a törvényes rendelkezések lebonyolítása természetesen maradéktalanul meg fog történni, azonban igyekeznek méltányos szempontokat is érvényesíteni, így tehát csak a kihalás esetén lehet számítani az iparendély megszüntetésére, vagyis a szülők iparendélyét a gyermekek nem örökölhetik.

Az illetékes fórumok álláspontja szerint ez valóban méltányos megoldásnak tekinthető, mert így a szerzett jogok biztosítva vannak.

Emlékeztetnek azok a küzdelmek, amelyek a kereskedés képesítéshez kötése ügyében az elmúlt évben ország-szerte folytak, amikor a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter felhívására az érdekképviseletek állást foglaltak ebben a kérdésben.

Az ország hét kamarája (Sopron, Győr, Pécs, Budapest, Szeged, Debrecen, Miskolc, melyekhez nyolcadiknak most Kassa is csatlakozott) közül négy a képesítéshez kötés mellett, három el-lene foglalt állást.

A minisztérium azóta újból kérdést intézett a kamarákhoz ebben a tárgyban.

A kamarák ezeket a válaszokat, melyeknek túlnyomó része — értesülünk szerint — képesítéshez kötés mellett foglalt állást, együttesen terjeszti fel most a kereskedelemügyi miniszterhez.

Színház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 14. este: Dalol a nyár.
Október 15. d. u. s este: Dalol a nyár
Délutáni előadások 4 órakor, az esti előadások pedig 8 órakor kezdődnek.

A film világából

KÉT LÁNY AZ UTCÁN

Most dől majd el, hogy igaz-e a magyar filmgyártók babonája, amely szerint ha a filmet a cenzura csak tizenhat évvel felülieknek engedélyezi, az az üzlet rovására megy. A »Hunnia« filmgyár kísérletet tett ez alkalommal egy, a magyar filmeknél szokatlanul merész hangú filmmel és ebben segítségére sietett a magyar cenzurabizottság, mely a művészi szempontok érdekében igen liberálisan kezelte a filmet. Azt hisszük, hogy a közönség nagymértékben méltányolni fogja a művészi akarás t és sok igyekezetet, melyet a szerepök élén a rendező Tóth Endre a filmre áldozott. A főszerepekben Tasnádi Fekete Mária nyugateurópai levegőt vitt a filmbe és Bordy Bella újra bebizonyította, hogy nemcsak kitchő táncosnő, hanem vérébeli színésznő is. E filmmel kapcsolatban meg kell tanulnunk egy külföldről hazatért magyar filmoperatőr: Vass Károly nevét is. A film egyes jelenetei fényképezés tekintetében vetekszenek a legszebb francia filmmel.

ERZSÉBET
című nagyszerű operettből, amelynek szövegét Szilágyi László, zenéjét Huszka Jenő írták, film lesz. A »Harmónia« filmvállalat vásárolta meg s még ebben szezomban elkészíti.

A SIEGFRIED VONAL. Bemutatta a Hungária mozgó. A legérdekesebb film. A vászonról a történelem levegőjét érzik a közönség.

Országos Protestáns Napok Budapesten

Mint ismeretes a Baross Gábor Szövetség október 28-ika és 31-ike között Budapesten »Országos Protestáns napok« rendez. Ez alkalommal a vidékről, menetrendszerű vonatokkal, egyéni leg felutazók részére a Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága, ötvenszázalékos menetdíjkezdvezményt engedélyez, míg a csoportosan utazók részére egy- és kétnapos ünnepi különvonatot indít.

Október 16-tól kezdve az »Országos Protestáns Napok« ügyével kapcsolatban minden kérdésben részletes felvilágosítással szolgál az »IBUSZ« MÁV Hiv. Menetjegyjárodá valamennyi vidéki fiókja, illetve a vidéki városok és községek lelkészi hivatala.

— Elment az első vagon baromfi szállítmány Angliába. Keeskemétről jelentik: A baromfiszezomban erősen közeleg, a kereskedelem felkészült, hogy az idei télen is eleget tudjon tenni hivatásának. Értesülünk szerint eddig semmi különösebb akadályja nem lesz a baromfikivitelnek. A Hangya Benedek-telepe szerdán elküldte az első vagon esirkrét Angliába. Az első vagon rövidesen több fogja követni. A piaera hozott baromfi fennakadás nélkül átveszik.

**Lengyel bundák
Városi bundák
Legolcsóbban**

Grünteldnél

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89, 11-33. Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, okt. 14—21-ig: „Kágyó” Piac ucca 31. sz. telefon: 30-95. — „Magyar korona” Kálvin-tér 15. telefon: 16-06 szám. — „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon: 29-32. — „Sas”, Hatvan ucca 70. telefon: 11-39. sz. — „Szentháromság” Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. sz., telefon: 17-90. szám.

Emlékezzünk

1915 október 14. Kimagasló személyes vitézség és igazi magyar virtus nyilvánul meg dr. Balázs József, volt szatmári 5. közös gyalogezredbeli tartalékos hadapród fegyvertényében, aki a keletgaliciai Bucsas környéki Krzyvoluka-nál önként jelentkezett, hogy a 345-ös magaslatot elfoglalja. Lelkesítő személyes példával lendületes támadásra ragadta embereit, azok élén betört az orosz állásokba és nagy része volt 118 orosz elfogásában.

A nagy ezüst vitézségi érmet kapta.

Istentiszteleti rend a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Szabó Gábor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Ács Mihály, 11 órakor Kiss István, délután 5 órakor Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Ignác, délután 5 órakor dr. Bartha Tibor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Peleskey Károly, délután 4 órakor Hézer Zoltán. — Iskolai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 3 órakor Márki Kálmán. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 5 órakor Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Vándor Ernő. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 órakor Jánosy Imre. Téglyaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. — Wolaffkatelepi olvasóköri délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy kórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — Tanyai istentiszteletek: Hármashegy délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. — Lukaháza délután 2 órakor László L. Elek. — Pallag délelőtt 9 órakor: Erdő Mihály. — Szepes délelőtt 9 óra Papp Géza. — Hosszúpályi út délután 2 óra: Papp Géza. — Nagyhegyes délelőtt 9 óra: Rápolthy Árpád. — Ondód I. Kádárúti délelőtt 11 órakor: Rápolthy Árpád. — Fancsika délelőtt 9 órakor: Biró Béla. — Nagyeserei iskola délelőtt 11 óra: Biró Béla. — Szata délután 2 óra: Biró Béla. — Egyetemi istentisztelet: Egyenyed 12 órakor a Kollégium Oratóriumában igét hirdeti „Ami a legsürgősebb” címen dr. Farkas Pál.

Egyetemi istentiszteletek kezdődnek vasárnap délelőtt a Kollégium Oratóriumában. Negyedtizenkét órakor dr. Farkas Pál lelképásztor hirdeti az Igét az e félévi egyetemi istentiszteletek első alkalmaor „Ami a legsürgősebb” címmel. Mindenkit szeretettel hívunk és várunk.

Vasárnapi miserend a Szent Anna utcai plébánia templomban és kápolnában. Rendes vasárnapi miserend, mise kezdetek reggel 6, 7 8, 9 órakor. Féltkor nagymise, melyet tart Láng

A nyugati frontról. Előőrök beássák magukat.

Pál pápai kamarás, szent beszédet mond ugyanó. A további misekezdetek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A kertészekben és kápolnában a mult vasárnapi miserend az irányadó.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál: Pass László. — Délelőtt 11.30 órakor istentisztelet az Augustus-szatóriumban. Prédikál: Krecsák Kálmán. — Délután 5 órakor istentisztelet. Prédikál: Krecsák Kálmán. — Délután 3.30 órakor középiskolás leánytanúk bibliaórája az egyházközség tanácstermében: Labossa Lajos vezetésével.

Vasárnap javítások miatt áramszünet lesz a következő helyeken és időben, délelőtt 7—12 óráig: Teleki, Haláp, Timár, Vigkedvü Mihály, Varga Szent Anna, Kandia, Zöldfa Baththyány Kossuth, Baross, Hajnal, Nap uccák, Méliusz-tér.

Vasárnap este 8 óra 20 percek olvassa fel Budapest II. hullámhosszán dr. Hegyaljai Kiss Géza: „Irók a tréfa tükrében” című előadását.

A nagyerdői fedett medence új rendje: mindennap délelőtt, továbbá hétfő, kedd, szerda és péntek délután meleg vizet, csütörtök és szombat délután 1 órától pedig 22—26 C fokos hideg uszvizet tartalmaz. Csütörtökön és szombaton délután 6—8 óráig az uszó sport egyesületek gyakorolnak. A thermál gyógyító medencéket az eddigi rend szerint férfiak és nők felváltva használhatják.

A Templomegyesület a missziói bizottságban. Siposs Imre központi lelkész bejelentette a tegnapi délután tartott értekezleten, hogy Mezey Béla lelképásztor, a missziói bizottság elnöke levelet intézett az egyesülethez és kérte, hogy a Templomegyesület öt tagját küldjék ki a bizottságba. A meghívást köszönettel elfogadták és gondoskodás történik arról, hogy a Templomegyesület küldöttsége megjelenjen a missziói bizottság ülésén.

Befőtt cukor nélkül Svájcban. A svájci hadügyi élelmezési hivatal figyelmeztette a háziasszonyokat, hogy az idén cukor nélkül tegyék el a birsalmát, mely cukor nélkül is eltehető és így is igen tápláló gyümölcs.

Maró folyadékot öntötték a londoni postaszekrényekbe, ami a bedobott leveleket tönkretette. — Minden valószínűség szerint írterroristák művéről van szó.

Fényesen üli meg a „Monti Kör” a „Marica su Roma” évfordulóját. Az október 29-én délelőtt 11 órakor tartandó ünnepély Debrecen város és Hajdú vármegye közönségének közös ünnepe lesz. A Monti Kör Debrecen sz. kir. város és Hajdú vármegye főispánját, Lossonezy Istvánt kérte fel az emlékbeszéd tartására. A társadalmi és kulturális egyesületek képviseltetni fogják magukat az ünnepen. A belépés díjtalan (a Vármegyháza dísztermében). Helyigénylések a Monti Kör elnökségénél (Városháza, Történelmi Levéltár, telefon: 11—30).

Hölgytorna és gyermektorna. Befratkozás Kovács tanárnál, a piarista gimnáziumban.

Lássuk el háztartásunkat téli almával, raktározása egyszerű. Ennek módjáról ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma. Kiadóhivatal, Budapest, V., Vilmos császár út 76.

Leugrott az ötödik emeletről. Budapestről jelentik: Tegnap reggel eszméletlen féfit találtak a Lehel ucca 14. számú ház világítóudvarában. A házmeister értesítette a mentőket. Az orvos azonban nem tudott segíteni, mert a szerencsétlen férfi már halott volt. A rendőri bizottság megállapította, hogy Varga Gábor 32 éves borbélymester valószínűleg még az éjszaka folyamán leugrott az ötödik emeletről. Bűsülevelet nem találtak nála. Egyelőre homály fedi a borbélymester halálugrását. Holttestét a törvénytörési orvostani intézetbe szállították, a nyomozás megindult.

Tokió mellett folyóba zuhant egy vilámvonat tíz méter magasságból. A vilámvonat katasztrófájának húsz halottja és 120 sebesültje van.

Udvariassági parancsot adott ki a német hivatalok részére a birodalmi belügyminiszter. Ebben arra kéri a tisztviselőket, hogy gondoskodjanak a közönséggel szemben való udvariasság és előzékeny viselkedésről.

Az eltűnt lengyel cigánykirály helyébe magyarországi cigányt akarnak választani. A lengyelországi menekülés alkalmával ugyanis nyomtalanul eltűnt a lengyel földön élő cigánykirály s helyébe valamelyik magyarországi vajdát akarják ebbe a méltóságba beültetni Paraó ivadékaik.

Munkaadók figyelmébe

7201/1939. Felhívja a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy heti 20 pengő, illetve havifizetés esetén a havi 80 pengős felüli keresetű alkalmazottjukat, két példányban általuk kiállítandó, könyvkereskedésekben beszerezhető illetményjegyzéken minden hó 25-ig a városi adóhivatalban, a hivatalos órák alatt jelentsek be az alkalmazottak illetményéből levont alk. kereseti rokkantellátási és különadót egyidejűleg a városi adópénztárba fizessék be. Figyelmezteti a városi adóhivatal a munkaadókat, hogy a bejelentést és adóbefizetést elmulasztókkal szemben a legszigorúbb megtorlással fog élni s súlyosan megbírságolja a mulasztó, vagy késedelmeskedő munkaadót.

A zenekarokra is kiterjed a zsidótörvény. A nyilvános helyen működő zenekarokban is végre kell hajtani a zsidótörvény által előírt arányszámot. Az értelmiségi munkanélküliség kormánybiztosa az Országos Magyar Zenei Szövetséghez intézett átiratában közölte, hogy az arányszám megállapításánál figyelembe kell venni, illetve be kell számítani azokat a zenekari vezetőket, primásokat, karmestereket is, akik a zenekarokban ténylegesen működést fejtenek ki. Az arányszám megállapításánál csak azok a zenekarvezetők hagyhatók figyelmen kívül, akik csupán vállalkozói és nem működő tagjai a zenekaroknak.

Égő pipát tett a zsebébe — halálát lelte. Székesfehérvárról jelentik Somogyi István 85 éves kislángi gazda égő pipáját zsebébe tette. A pipától meggyulladt a ruhája és a gazda belehalt súlyos égési seibeibe.

Általános élelmiszerdrágulás Franciaországban. Franciaországban általános az élelmiszerdrágulás. A kenyér ára kg-ként 1.80 frankra emelkedett, vagyis eredeti árának több mint kétszeresére.

Papi ruhába öltözött kékkel fogtak el Belgiumban. Megmotozták őket és a belga határerődítőnyek vázlatát találták náluk.

900 millió dollárra emelték Amerika tengerészeti költségvetését a jövő évre. Az idei költségvetésben a tengerészet 773 millió dollárral szerepel.

Szórakozottságból idegen lakásba nyitott be Budapestten Forró Gyula magántisztviselő. A lakásban betörőnek nézték és revolverrel fogadták. Forró a revolvertől megijedve futni kezdett, mire Györy Vilmos ügyvéd, a lakás tulajdonosa el akarta fogni. Revolverével kétszer utána lőtt. Sok bonyodalom után az előkerült rendőr előtt tisztázódott és kölesönös bocsánatkérésekkel végződött a szórakozottságból eredt kellemetlen kaland.

**Olcsó lakásra nincs gondja,
Ha megszáll a METROPOLE-ba!**

Pesten, VII. Rákóczi út 58.

Kényelmes, meleg folyóvíz, telefonos szobák P 5.—től.
Remek konyhával, válogatott fajborokkal, hangulatos cigányzenével várja kedves vendégeit a volt miskolci BÖCZÖGÖ.

Gyászrovat

Forgolányi Rózsa Sándor temetése. Nagy részvét mellett temették el pénteken délután Forgolányi Rózsa Sándor ny. egyházkerületi és kollégiumi pénztárnokot, a Köztemető díszravatalozójából. A nagyszámú gyászolóközönség sorában ott láttuk az egyetemi tanárok közül dr. Kállay Kálmán és dr. Erdőss Károly s Szentpéteri Kun Bélát. — Dr. Soós Béla lelkész mondott imát és gyászbeszédet a ravatal felett, majd utána a Kollégium nevében dr. Kállay Kálmán, a Kollégium igazgatója mondott megható gyászbeszédet az igaz barától és hűséges tisztviselőről. A gyászbeszéd elhangzása után megindult a temetési menet a nyitott sírhoz, ahol koszorúk és virágokkal díszítették a friss sírhantot, amely egy értékes férfiú koporsóját zárta magába.

Nagy Sándor vízvezeték-szerelőmester életének 61-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2 A) számú ravatalozójából. Lakás: Garay uca 15. — Temetését: Bartha vállalat végzi, püspöki palota.

Özv. Kádár Lajosné Fodor Rozália 74 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap 3 órakor lesz a Köztemető 3. sz. ravatalozó terméből. Lakás: Gohér u. 31. — Gebauer-cég rendezi.

Kivégzés Kolozsvárott

Kolozsvárról jelentik: Tegnap hajnalban a kolozsvári ügyészségi fogház udvarán kivégezték Govor Pált, özv. Kilin Mihálynénak, a dúsgazdag özvegyasszonynak gyilkosát. Govor Pal egyben az összes bírói fórumok halálos ítéletet hoztak és kegyelmi kérvényét elutasították. A kabinetiroda értesítése a kegyelmi kérvény elutasításáról vasárnap érkezett meg a kolozsvári ügyészségre. Ennek alapján megtörténtek az előkészületek a kivégzésre. Az új román büntetőtörvénykönyv értelmében ez volt az első jogerőre emelkedett halálos ítélet, amelyet polgári bíróság hozott.

A törvény rendelkezése értelmében értesítették a kivégzésen hivatalosan résztvevő személyeket: dr. Cerveanu táblai főügyész, dr. Raeanu szolgálatos főügyész, dr. Hossu Stefan főorvos, dr. Hodis fogházigazgató, Varnea fogházi titkárt, dr. Bartha Ignác védőügyvédet, akiknek a kivégzésen jelen kellett lenni. A törvény ugyanis nézőközönséget, sőt még a sajtó képviselőit is kizárja a kivégzésről.

Az ítéletet hajnali négy órakor esendőrszakasz hajtotta végre.

Hétfőn (október 16-án) kezdődnek az ingyenes olasznyelvi tanfolyamok az Olasz Kultúrintézetben. Beíratási díj félve kezdődnek kettő, haladóknak négy pengő. Órák a Jeghaladóttabbak számára is tartatnak, később meghatározandó időben.

A városi zeneiskolában a beíratkozások még folynak. Hivatalos órák naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Vár uca 1. szám alatt, telefon: 23-96. szám.

Nyugdíjazások Bihar megyében. Bihar vármegye törvényhatósági bizottsága Miskolczy György vm. aljegyző, b. főjegyzőt nyugállományba helyezte s nyugilletményét, arra való tekintettel, hogy súlyos betegségét szolgálati ideje alatt szerezte, aktív illetményének 85 százalékában állapította meg. — Balku Lajos bihartordai és Pető József sarkadkereszturi főjegyzők nyugalomba vonulásához a törvényhatósági bizottság egyhangúlag hozzájárult.

Meghalt a kassai tankerületi főigazgató. Kassáról jelentik: Tamedly Mihály dr. tankerületi kir. főigazgató 55 éves korában egy heli szenvedés után meghalt. Egy évtizeden át a berlini Collegium Hungaricum igazgatója volt. Öt évvel ezelőtt Miskolcon szervezte meg az ott felállított tankerületi főigazgatóságot. Öt bízták meg a kassai tankerület megszervezésével is. Kassai munkásságát csupán két hónap alatt kezdte meg.

Kitűnő a salgótarjáni

„KALOR“ folytonégó kályha s a „LUNA“ takaréktűzhely nagy választékban kapható

SESZTINA LAJOS vasnagykereskedésben Debrecen, Ferenc József u. 23.

Biharban is terjed a gyermekparalízis

Bihar megye közigazgatási bizottságának ülésén bejelentették, hogy Bihar megyében a Heine-Medin-féle gyermekbénulás továbbterjedt, úgyhogy október első napjaiban már 22 esetet tartottak nyilván a tisztifőorvosi hivatalban. A betegség a vármegye északi részében jelentkezett először s innen terjed fokozatosan tovább a megye délibb részeire.

Két jó barát egynapon egyszerre halt meg

Szegedről jelentik: Tragikus körülmények között hunyt el Szegeden Szücs Antal 41 éves vendéglős és öreg barátja, Varga Lajos 65 éves volt szegedi vendéglős.

Szücs anyósával együtt a város-tanyai tanyájára utazott a kisvasutal, hogy utánanézzon a javában folyó szüretnek. Mielőtt azonban kiért volna a tanyára, még a vonatban hirtelen rosszul lett s mire orvos került elő, meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a vendéglős halálát szívbénulás okozta és azonnal bekövetkezett a halál.

Ezalatt játszódtott le a tragédia másik része a halott vendéglős vendéglőjében.

Szücs ugyanis megkérte öreg barátját, Varga Lajost, hogy távollétében helyettesítse őt a vendéglőben. A volt vendéglős örömmel vállalta a helyettes szerepét, azonban a süntés mögött egyszerre csak rosszul lett és összeesett. Szücsék gyorsan kocsira ültették az öreg Vargát, azonban mire a kocsit beérkezett vele a klinikára, kiszendvedt. Halálát ugyancsak szívbénulás okozta, mint azt a vizsgálat megállapította.

Telekkönyvi rendelkezések a zsidótörvényvel kapcsolatban

A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli az igazságügyminiszternek a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939 évi 4. t.-c. végrehajtásához szükséges telekkönyvi szabályok megállapítása tárgyában kibocsátott rendeletét. A rendelet szerint, aki mező- vagy erdőgazdasági ingatlant élők közötti jogügylettel szerez, vagyis, aki ilyen ingatlant vesz, ajándékba kap, cserél, stb., tulajdonjogát telekkönyvbe csak akkor jegyzi be, ha nyilatkozatában kijelenti, hogy ingatlanszerzési képes-

ségét a zsidótörvény nem korlátozza. Ezt persze csak az jelentheti ki, aki a törvény értelmében nem tekinthető zsidónak.

A rendelet szerint törölni kell annak a zsidó árverési vevőnek a tulajdonjogát is, aki a közigazgatási bíróság gazdasági albizottságának engedélye nélkül vett részt mező- vagy erdőgazdasági ingatlan árverésén. A zsidókézen levő mezőgazdasági ingatlanok telekkönyveiben fel kell jegyezni, hogy az ingatlan tulajdonosa a zsidótörvény rendelkezései alá esik.

Érdekes korpék a háborús Londonról

Szeptember harmadikának délelőtt 11 óra 15 perce óta, amikor Anglia háját üzent Németországnak, London élete teljesen megváltozott. Az óriás metropolis életének változásáról nem lesz érdeklentek közülünk az alábbi beszédes adatokat. Londonban 10.000 profifutballista él, de a háború óta egyetlen futballmeccs sem volt. A profibörlők száma 2000, de — az utóbbi hónap alatt egyetlen boxmérkőzést sem tartottak. 4300 mozgósínház és 50 színház becsukta kapuit. Hárommillió gyermek és anya költözött ki Londonból a vidékre. A többi háborús következmények a következők: A londoniak békében 23 százalékkal több sörrel ittak, mint most. Jelenleg keveset cigarettáznak, helyette bonbonokat esznek és korán lefeküsznek, de a praktikusabb természetűek négyen-öten összetársulnak és közös háztartást vezetnek. Rengeteg válóper keresetet szüntettek meg azért, mert a házastársak a rendkívüli viszonyokra való tekintettel kibékültek. A tolvajok, betörők, zsebmetszők és mindenfajta szélhámosok, beleértve a banditákat is, feltűnően megjavultak. Öt hét óta a Scotland-Yard detektívjei télen-ségre vannak kárhóztatva, mert soha nem történt olyan kevés bűntény a 8 millió lakosságban, mint most.

METEOR MOZI MŰSORA: Szombaton, vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor: „Bors István“ Híradó. Szerdán: „Hindu lánzdás.“ (Gary Cooper).

Naményi Gyorsíróiskolában. Gépíróiskolában új kezdőtanfolyamok. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulókedvezmény. (Rákóczi u. 17.).

Összedobálta a hivatalos iratokat és becsmérelte a rakamazi állomás személyzetét. Szánthó Imre MÁV főtiszt, rakamazi lakos feljelentést tett Kovács Károly, ugyancsak rakamazi lakos ellen, aki az állomás forgalmi irodájában becsmérelte a szolgálatban lévő vasutasokat és összedobálta a hivatalos iratokat. Kovács Károly a kérdéses napon este 21 óra 40 percek érkezéskor rakamazi vonatról szállt le és bement a MÁV forgalmi irodájába, ahol az ott tartózkodó és szolgálatban lévő Benedek Béla segéd tisztet és Marton Mihály üzemi al tisztet reprodukálhatatlan szavakban becsmérelte. Amikor a vasutasok ezt a hangot kikérték maguknak, Kovács Károly még jobban megdühödött és még jobban sértegette a vasutasokat. Kivezették az irodából, de néhány perc múlva ismét visszament és tovább folytatta garázdálkodásait. A hivatalos szekrényeinek tartalmát, az összes iratokat a földre dobálta, a fiókokat is kihúzogatta és mindent kiszórt. A garázda embert a esendőrök fékeztek meg.

Vakmerő betörés egy Kishegyesi-úti fűszerüzletbe

Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek alkules segítségével behatoltak Tóth György Kishegyesi út 4. szám alatt levő fűszerüzletbe.

A vakmerő betörők az egész üzletet felforgatták, pénz után kutatva. A pénzszekrény fiókjából magukhoz vettek 60 pengő készpénzt, azonkívül megdézsmáltak az üzlet árukészletét és onnan eddig meg nem állapított mennyiségű árut magukkal vittek.

A betörést a reggeli órákban, az üzlet nyitáskor fedezték fel. Nyomban feljelentést tettek a rendőrségen, ahol megindult a nyomozás a betörők kézrekerítésére.

Nehéz székülésben szenvedők, különösen azok, akiknek fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, előesés, sipoly, szűkület — teszik az életet kellemetlenné, bélürülésüket reggel és este negyed pohár természetes „Ferenc József“ keserűvízzel megfelelően elrendezhetik. Kérdezze meg orvosát!

Bücsüvácsona Dózsa György városi nyomdaigazgató tiszteletére. Ma este 7 órakor a Gambinus úteremben bücsüvácsona keretében bücsüvácsona Dózsa György városi nyomdaigazgatót abból az alkalmából, hogy több évtizedes működése után nyugalomba vonul. A köztisztviselő és közszereplőben álló igazgató bücsüvácsonáján számosan jelennek meg tisztelői közül.

Garai táncanár október 14-én táncvizsgát tart, 17-én táncanfolyam kezdődik.

Rendelet a réz, ón ólom felhasználásáról. A Budapesti Közlöny október 14-i száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében vörösréz és nikkelt, ólmos, ónt és ezek ötvözeit, horganyelemet és végül sárgaréz — a sárgaréz öntvénytüredék és sárgaréz hulladék kivételével — bizonyos munkálatokhoz nem szabad felhasználni. A tilalom alól a miniszter egyes kivételeket állapított meg. A renDELETEHÉZ fűzött melléklet sorolja fel részletesen, milyen cikkek előállításához tilos a megjelölt fémeket felhasználni, ugyancsak a melléklet foglalja magában a kivételeket is. A rendelet megszegése, vagy kijátszása kihágás és az két hónapig, háború idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntethető.

SPORT

Osztatlan nagy sikert arattak a keleti válogatott játékosok Budapesten. Az Észak—Kelet válogatott mérkőzésén a debreceni közönség is elismeréssel szemlélte az ungvári játékosok kitűnő teljesítményét és utána meghívást kaptak Budapestre a románok ellen készülő magyar válogatottjelöltek előkészületi mérkőzéseire. Papp hátvél, Kahán jobbfedezett és Csancsinov esztár, — valamennyi a Rusj-ból — nyert meghívást, mind tagja volt Kelet válogatott csapatának is. A három játékos Pesten is kitűnő teljesítményt nyújtott és a sajtó, szakkörök tele vannak a három játékos dicsőretével. Felfedezték őket és komoly válogatottjelölt mind.

Zsuffka, a kitűnő rudugróbajnok a MAC-ból a BBTE-be lép. Átlépése már befejezett dolog.

A Szombathelyi Haladás is készül a Boeska ellen, valószínűleg az a csapat játszik, amely Kassán is győzött: Baumann — Kálazi, Krasznai — Piller, Kiss, Kovács II. — Szabó, Gazdag, Morócz, Forgács IL. Lovász a felállítás. Szombathelyen mindenki Haladás győzelmet vár.

Magyary Béla, a Derecskei Move tehetséges játékosa villámalapon a Nyír-gyházi TVE-be igazoltatta magát. Lehet, hogy játszik is már a DVSC ellen vasárnap Debrecenben.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőpiac: rozs októberre 14.83 P, Zárlat: 14.83. Márciusra zárlat: 15.73. Tengeri októberre: zárlat 19.05.

Készárúpiac: búza tiszavidéki felső-tiszai, duna-tiszaközi, fejérmegyei, kisalföldi, dunántúli 77 kg-os 19.65, 78 kg-os 20.15, 79 kg-os 20.45, 80 kg-os 20.65. P. rosz pestvidéki 14.05—14.15, rosz más 14.20—14.40 P, takarmányárpa elsőrendű 16.60—17.00 középminőségű 16.30—16.50 P, sörárpa kiváló 21.—22.00 P, prima 19.50—20.50, sörárpa 19.—19.50, zab elsőrendű 19.—19.30, középminőségű 18.80—18.90, tengeri 19.15—19.35, korpa 13.50—13.65, 8-as liszt 15.75—16.25 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A pénteken tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 872 darab sertést. A vásári állományból angol húsértéssel felhajtás 229 darab. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsirsértés Párónként 340 kilón felül 117 fillér, II. szedett 93—101 fillér, I. öreg sertés 97, II. angol tökesertés 101 fillér, angol sonkasertés 100 fillér.

HIRDETMÉNY. — 40603/1939. a. Ezúton értesíti a városi adóhivatal az érdekelt földtulajdonosokat, miszerint a Nagycsere határterésen Debrecen sz. kir. városától eszerült földrésztelkek művelési ág változásokról a helyszíni osztálybaserózási eljárás befejezést nyert. Az eljárás eredményét feltüntető változási jegyzék október hó 13-tól október 28-ig közzsémlekre lesznek kitéve a városi adóhivatal (Birtoknyilvántartási 40. sz. szoba), ahol is ezek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ezen hirdelményt azon figyelemzettel közli a városi adóhivatal, miszerint a sérelmesnek vélt osztálybaserózás (művelési ág megállapítás) ellen a felszólalók a közzsémle kitétel utolsó napját követő 15 nap alatt a pénzügyminiszteriumhoz címzett s itt beadandó fellebbezéssel élhetnek.

HIRDETMÉNY. — 46323/1939. VI. A 3 éves kort betöltött lovak és öszvérek külön marhalevéllel való kötelező ellátása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszter rendeletet hozott ki, amely 1939 évi november hó 1-én lép hatályba s a fentemlített állatok tulajdonosa erre a célra szolgáló s a honvédelmi nyilvántartás adatainak bejegyzésére alkalmas rovatot is tartalmazó marhalevéllel köteles ellátni minden 3 éves kort betöltött lovat, vagy öszvért akkor is, ha a ló, vagy öszvér a 100.000/1932 F. M. számú rendelet 12. paragrafusa (1) bekezdésének 1. 4. pontjában említett esetekben nem kerül forgalomba. A marhalevéllel abban a hónapban kell kiváltani, amelyben a ló, vagy öszvér a 3 éves kort betölti, vagy külföldről behozatalra kerül. Az 1939 évi december hó 1. napjától 3 éves kort betöltött lovaknak és öszvéreknek 1939 évi november hó 1. napja előtt kiállított marhalevél helyett a tulajdonos köteles — a régi marhalevél egyidejű beszolgál-

tatása mellett — az 1939 évi december hó 1. napjáig az erre a célra szolgáló külön marhalevéllel kiváltani. Azokat a lovakat és öszvéreket, melyek a 3 éves kort már betöltötték és marhalevéllel még ellátva nem voltak, a tulajdonos köteles fenti határidőig az előbb említett marhalevéllel ellátni. Polgármester.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó hó 16-ikától kezdve a villamoskocsik az alább közölt menetrend szerint közlekednek:

I. MÁV pályaudvar—nagyerdei vonal Hétköznapokon:
Reggel 4 óra 37 perccor, 6, 6.30, 6.40 6.45, 6.55, 7, ettől kezdve 5 perccenként, este 19.40 perccig, azután: 10 perccenként 21 óra 10 perccig majd 21.25, 21.35, 21.45 és 22.15.
Egyetemi klinikáktól reggel: 5.40 perccor, 6.25, 6.51, 7.01, 7.05, 7.14, 7.21 és ettől kezdve 5 perccenként 21 óra 31 perccig, majd 21.45, 21.55, 22.05 és 22.35 perccor.

Vasár- és ünnepnapokon:
Pályaudvartól reggel: 4.37, 6, 6.35, 6.40, 6.55, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.40, 7.50, 8, ettől kezdve 5 percces időközökben 19.40 perccig. Ezután 10 perccenként 21 óra 10 perccig, majd 21.25, 21.35, 21.45 és 22.15 perccor.
Klinikáktól reggel indul: 5.40, 6.30, 6.55, 7, 7.16, 7.26, 7.41, 7.51, 8.01, 8.11 és 8.21, ettől kezdve 5 perccenként 30.01 perccig, majd 20.11-től 10 perccenként 21.31-ig, azután: 21.45, 21.55, 22.05 és 22.35.

Csapó ucca, tűzérklanyai vonal:
Hétköznapokon:
Csapó ucca sarkától indul reggel: 6, 6.20, 6.40, 6.48 ettől kezdve 20.16 óráig 8 perccenként, majd: 20.32, 20.40, Tűzérklanyától indul reggel: 6.10, 6.30, 6.53, ettől kezdve 8 perccenként 20.29-ig később 20.45 és 20.51.

Kossuth uccai vonal:
Hétköznap, ünnep- és vasárnap:
Városházától indul reggel 6.15, 6.45, 7.02, ettől kezdve 10 perccenként 19.42 óráig, majd 20.02, 20.24, 20.46. — A vámbáztól indul reggel: 6.28, 6.58, 7.18 később 10 perccenként 19.58 óráig. — majd 20.13, 20.35, 20.57 órákor.
m.4:miéüf7 h7-5ucmfvsvybgkqvbgk

Hatvan uccai vonal:
Hétköznap:
Bikától reggel 6.25, 7, 7.14 órákor, ettől kezdve 19.36 perccig 12 percces időközökben, később: 20, 20.20, 20.46. — Baromvásártérről reggel: 6.38, 7.16, majd 12 perccenként 19.52 perccig, később: 20.14, 20.33, 21 órákor.

Vasár- és ünnepnapokon:
Bikától 7, 7.36, majd ettől kezdve 12 percces időközönként 18.48 óráig, később 19.12, 19.36, 19.45, 20.06, 20.40. Baromvásártérről indul: 7.06, 7.16, 7.52, ettől kezdve 12 perccenként 18.52 óráig, majd 19.06, 19.30, 19.50, 20.20 és 20.53 órákor.

Takarítónőt azonnali be lépésre felveszek. Cím: Horthy kórház kapusnál meg tudható. 352

Bejárónőt keresek délcéltől takarításra. — Bethlen u. 19. 407

Bejárónőt délelőttre felveszek. Kigyó u. 32. sz. hátsó lakás. 391

Jól főző mindenfelé felvétetik, vitéz Sipos, Csapó 23. sz. 403

Bejárónőt megbízható, könyvvel felveszek, Miklós u. 27. sz. második ajtó. 395

Bejárónőt azonnalra keresek. Jelentkezni lehet délután 5 óráig, Széchenyi u. 71. Ceizler 394

Főzőmindenes, kis családnak, jó bizonyítvánnyal felvétetik, Péterfia 26. keresztút. 390

Mindenesleányt jó bizonyítvánnyal felveszek, Burgondia 4 emelet. 376

Ajánlat

Zománctűzhelyek két-aknás kályhák, gyönyörű színekben, nagy választékban, Nagy vasüzletében, Csapókanyarban. 346 11. 13

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi u. 9. szám. — Telefon: 14-27. sz. 1131 11. 20

Poloskairást ciánózással lakások átvizsgálását felölősséggel vállalja Kiss ciánózó vállalat, Kigyó ucca 5. sz. 1134 11. 5

Bundát és mindennemű szűcsmunkát legszebben készít Katona Vilmos szűcs, Simonffy ucca 2. szám alatt. 1949 10 19

Őszi kalapudjónások meérkeztek Modell után alakítás 1.50, vasalás 1 pengő, Aranyfal, Sas u. 4. szám. 628 11. 2

Egyenruhák kaphatók s bizományba is vállalom. Tegdes szabó, püspöki p. Déri sarok. 2. 10. 21.

Villanykörte csere 20 fillér, rádiók, gramofonok, dísz tárgyak, Vagyonmentő, Hunyadi u. 22. szám. 350 11. 13.

Kereslet

Aranyórát, láncot, briliánsgyűrűt, vagy ezekről zálogjegyet megvennők. Miklós u. 13. 35 22

Veszek bútor, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hívásra jövök. Csapó 16. 325 11 27

Jogfolytonos jöförgalmú kocsimát megvételre keresek. Ajánlatokat Földi Imre, Budapest VIII. Gyulai Pál u. 12. sz. alá kérek. 404

Élelmiszer, ital

Alma, Jonathán, Batul, Török Bálint, Aranyparmen, Ent-Rozmarin és birsalma, házhoz szállítva eladó, dr. özv. Pokoly Józsefné, Hajdúsámson vasútállomásnál. 388

Libaaprólék 80 fillér kilója a capuccai színházi átjárónál, szombat este hat órákor nyitva lesz. 385

Kitűnő, sajáttermésű óborok literenként is állandóan kapható — Méliusz-tér 7. 383

Oktatás

Zongoratanítás gyakorlás jutányosan, Timár 52. I. em, 209

Tejes eilálás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Hangszer

Volek bécsi gyártmányú rövid zongora bérbeadó. Megtekinthető Szent A. 31. Lukács Jenőné. 125

Bútor

Ebédülőszék, egészen jó állapotban levő, kárpitozott ülésű nagyon olcsón eladó. Cím: Temető u. 16 b. 999

Tűzelő anyagok

Elsőrendű Ádámvölgyi köszén, retorta faszén kapható Grünfeldnél, Hatvan u. 21. 77 1. 30.

Barcelkai, mizserfai, kondoi, királdi szének mindenfajta tűzifa, Weinstock fatelepén, kisállomás. 340 10 27.

Tűzifát, szenet, vásároljon legolcsóbban Vágó tűzifa- és szénkereskedőnél, Margitfürdő mellett, tel.: 10-24. 1080 vv

Átadó üzlet

Jól bevezetett férfiszabóüzlet, haláleset miatt átadó. Batthyány u. 26. szám. 384

Kiadó egyszobás

Arany Bika bérházban, egy garzon szoba kiadó. 324

Kiadó nagylakás

Négyszobás, emeleti modern lakás, parkettes, november elsejére kiadó Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető d. e. 10—12-ig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Lakást keres

Két, esetleg 3 szobás fürdőszobás lakást keresek november 1-ére, lehetőleg kertes udvarban. A közvetítőket díjazom. — Cím: Fonciére Biztosító Piac u. 58., telefon 24-91 szám. 397

Öt-hatszobás modern, s kertes lakást keresek, novemberre. Cím a kiadóban. 393

Butorozott szoba

Különbejárható csinosan butorozott szoba kiadó. József kir. herceg u. 37. szám. 392

Különbejárható butorozott szoba, okt. 15-ére kiadó. Jókai u. 27. 357

Vegyés

Nagy cöveket keresek, avas tövel előnyben, — helyszínen, vagy hazaszállítva, Sipos, Csapó u. 23. sz. 402

Ingóság eladás

Cserépkályha Hartmuth rendszerű, modern, s csontszintű, 120 köbméteres, alighasznált, olcsón eladó. Csanak József út 7. 239

Kitűnő állapotban levő két darab 2 személyes „Flöt Balillo” s egy alig használt DKW mesterklossé autó eladó. Szoboszlaynál, Széchenyi u. 24. szám. 1616 vv.

Wertheimkassza, s modern háló, antik komót, konyhaberendezés, szolon, asztalok eladók. Degenfeld-tér 6. 537 10. 31

Forgópisztoly, Loasser gyártmányú hatlövétű eladó. Érdeklődni s megtekinteni lehet a kiadóhivatalban. 326

Salgótarjáni, teremfűtésére alkalmas jókarban levő kályha eladó Cím a kiadóban. 389 vv.

Téli férfikabát, szép szilkszín gallérral eladó, Csapó u. 19. özv. Grosznénál. 374

Ingóságvétel

Zálogcédulát, látszóveket, alpakka étkezőleleteket, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságkövető, püspöki palota, telefon: 11-99.

Cserépkályhát, nagyot, jókarban levőt keresek megvételre. Cím a kiadóhivatalba kérjük 432

Gazd. termények

Vetőmagbúza, bánykúti, 1201 első évi utántermés kapható. Kossuth u. 46. sz. 406

Korpa eladás. A m. kir. debreceni 6. honvéd élelmező raktárnál (Hajnal u. 4.) nagyobb mennyiségű rosz és búzakorpa, valamint takarmányliszt eladó. 381

Ingatlan iroda

Házat, földet, ház helyet, szőlőt, mindenféle ingatlant legolcsóbban vásárolhat Nagy Sándor ingatlanirodájában, Csapó ucca 27. 797 10 30.

Eladó házhely

Eladók 300 négyszögletes gyümölcsös parcellák. Scetzina ucca 4. Kisállomás mellett. 112 11, 8.

Legbiztosabb tőkebefektetés: Homokkertenben, a Leiningen úton, ezerkét-pengős parcellák, lakberlekötésre. Svetitspalota, házfelügyelő, korán délelőtt. 353

Eladó ház

Eladó Szabó Kálmán u. 28. alatt családi ház 292

Eladó föld

Eladó 7 hold feketeföld maradvat továbbra is a bérletbe. — Váry. Rothermere u. 3. 1188

Eladó állatok

Valódi patkányfogó kutyája eladó. Erzsébet u. 26. szám. 106 10, 15

APRÓHIRDETÉSEK

Levelzés

„Komoly leány” jellegű levél van a kiadóban. 409

Férfi alkalmazás

Fodrászsegédet felvesze állandóra, lehet hölgyfodrász is. Balogh Huszár u. 1. 411

Hentesüzletbe segédet, vagy gyakorlott kiszolgáló leányt felveszek. Kiss, Hunyadi u. 25. 405

Fodrászsegéd azonnalra munkába léphet Hencz. Böszörményi út 23. 401

Székvizüzembe helyi ismeretekkel bíró fiatalember felvétetik, Miklós u. 44. vendéglő. 363

Allást keres férfi

Jömegjelenésű, komoly fűszerkereskedőségű állást keres. Esetleg vidékre is elmegy. Cím a kiadóban. 382

Női alkalmazás

Varrónőt, elsőrendű munkást, férfi fehérenemű varrodába azonnali belépésre felveszek. Dr Varga úridivat, Első Takarékpálota. 323

Kézimunkás lányok szobáságba azonnal felvétetnek, Szent Anna u. 5. sz. Lelesz. II. em. 410

Fiatal kifutó leányka, vagy bejárónő felvétetik varroda, Kályvintér 5 400

Iskolahagyott kifutó-lány étkezdébe, azonnalra felvétetik, Péterfia u. 39., étkezdé. 387

Gyermekkeresztőnt csecsemőgondozásban gyakorlatlalt keresek, két kis lányomhoz, Sajó Istvánné, Rákosi Jenő u. 8. szám. 386

Allást keres nő

Ajánlkozom kisebb családnak 15-ére főzőmindenesnek, jó bizonyítvánnyal, Hatvan u. 42. asztalosműhely. 396

Dadának ajánlkozom, 3 hónapos kisimmal. Kinnizsi u. 19. 389

Háztartási alkalm.

Mosogatónőket felvesz a Páll söröző. 408